

	ORGANİK BELGELENDİRME TALİMATI	Dok. No/Rev. No	TT 04/6
		İlk Yayın Tarihi Tarih	21.12.2015
		Revizyon Tarihi	20.01.2022
		Sayfa No	1/8

1 Amaç

Bu talimat kontrol süreci sonuçlarının değerlendirilmesi ve belgelendirmeye ilişkin kararların verilmesinde izlenen yöntem ve sorumlulukları tanımlar.

Sertifikasyon; kontrolör tarafından elde edilen verilerin Sertifikar tarafından düzenli, objektif ve standardize bir şekilde değerlendirildiğini garantiler.

2 Sorumlular

Bu talimatın yürütülmesinden Sertifikar ve kontrolörler sorumludur.

3 Kayıtlar

Askıya Alma, Geri Çekme ve İptal Kararı Bildirim Formu TT04 F01

4 Referanslar

Belgelendirme Prosedürü GP 03
Organik Sözleşme Talimatı TT 01
Organik Kontrol Talimatı TT 05
Organik Ürün Sertifikası Düzenleme Talimatı TT 07

5 Uygulama

5.1 Kontrol sonuçlarının değerlendirilmesi

Kontrolör Organik Tarımın Esasları ve Uygulamasına İlişkin Yönetmelik, Kontrol ve Belgelendirme Raporunu (GP03 F04)/Organik Ürün İşletme Kontrol Raporunu(TT05 F08) kontrolden sonraki 10 gün içinde Sertifikere gönderir ve veri tabanına yükler.

Sertifikar, hazırlanan kontrol raporunun, sertifikasyon kararını vermek için yeterli kalitede olup olmadığını ve uygunsuzlukları işaret eden bulguların ortadan kaldırılabilmesi için alınması gereken tüm tedbirleri tanımlar değerlendirir ve kontrolün objektif ve profesyonel yapılmış olup olmadığını değerlendirir. Bütünlük, geçerli kontrol formlarının kullanılması, tanımlanan bütün detaylar (kontrol edilen araziler, üreticiler vb), eklerin mevcudiyeti, spesifikasyonlar, imzalar gibi konulara dikkat eder. Eğer yanlış, tamamlanmamış birşey varsa veya kontrol ile ilgili sorular varsa, kontrolörden açıklama ister.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE YÖNETİCİSİ (FATMA BAYRAM)	MÜDÜRLER KURULU BAŞKANI (H.MEHMET DOĞAN)

	ORGANİK BELGELENDİRME TALİMATI	Dok. No/Rev. No	TT 04/6
		İlk Yayın Tarihi Tarih	21.12.2015
		Revizyon Tarihi	20.01.2022
		Sayfa No	2/8

Tüm eksikler tamamlandığında, Sertifikar Türk Yönetmeliğine göre Kontrol ve Belgelendirme Raporunu (GP03 F04)/ Organik Ürün İşletme Kontrol Raporunu (TT05 F08) ve ilgili kontrol formlarını, değerlendirmeye alır.

5.2 Uygunsuzlukların ele alınması

Uygunsuzluklar Kontrol ve Belgelendirme Raporu'nda (GP03 F04)/ Organik Ürün İşletme Kontrol Raporunda (TT05 F08) tanımlanır ve müşteri bilgilendirilir. Gözlenen uygunsuzluklar için alınan düzeltici faaliyetlerin doğrulanması doküman gözden geçirme ve yerinde yeniden arazi kontrolü ile yapılabilir.

TR yönetmeliğine göre Termin süresi (1 ay) Kontrolör'ün uygunsuzluğu kontrol raporunda belirttiği tarihten itibaren başlar.

Ayrıca müteşebise Kontrol Özet Raporu'nun bir kopyası da bırakılır. Bu bilgilerin müteşebbise aktarılması ile müteşebbis uygunsuzluklar ve termin süresinin en fazla 1 ay olduğu hakkında bilgilendirilmiş olur.

Uygunsuzluklar için müşteri tarafından alınan düzeltici faaliyetler ve sonuçları kontrolör tarafından değerlendirilerek Kontrol ve Belgelendirme Raporu'nun (GP03 F04) ve Organik Ürün İşletme Kontrol Raporunun (TT05 F08) uygunsuzlukla ilgili bölümlerine kaydedilir.

5.3 Belgelendirme kararının verilmesi ve sertifika

Eğer herhangi bir uygunsuzluk tespit edilmemişse, belgelendirme kararı kontrolden sonraki 1 ay içinde alınır. Eğer uygunsuzluk raporlandıysa belgelendirme kararı, uygunsuzluklar düzeltilir düzeltilmez ve düzeltme doğrulandığında alınır.

Belge ancak işletme ve ürünlerle ilgili bütün uygunsuzluklar kapatıldıysa yayınlanır.

Yönetmeliklere ve kontrat şartlarına uyum gösteren müteşebbisler müteşebbis sertifikalarını mümkün olduğunca çabuk almalıdırlar, fakat bu her durumda, sertifikanın süresi dolmadan ya da dolduğu tarihte gerçekleştirilmelidir.

Sertifikar kendisine iletilen ve kontrole ilişkin tüm kayıt ve dokümanları ilgili yönetmeliklere ve prosedürlere uygunluk açısından inceler ve GP03 F05 Belgelendirme Kararı Formunu doldurarak imzalar.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE YÖNETİCİSİ (FATMA BAYRAM)	MÜDÜRLER KURULU BAŞKANI (H.MEHMET DOĞAN)

	ORGANİK BELGELENDİRME TALİMATI	Dok. No/Rev. No	TT 04/6
		İlk Yayın Tarihi Tarih	21.12.2015
		Revizyon Tarihi	20.01.2022
		Sayfa No	3/8

Belgelendirme kararında dikkate alınacak noktalar:

- kontrolör tarafından doldurulan kontrol formları
- numune analiz sonuçları
- sertifikeler için spesifik yorum dökümanı
- müteşebbis ya da diğer tarafların yorumları
- uygunsuzlukların kapatılması

Sonuçlara dayalı olarak Sertifikeler, kontrolör tarafından teslim edilen Kontrol ve Belgelendirme Raporu'na (GP 03 F04)/ Organik Ürün İşletme Kontrol Raporuna(TT05 F08) göre Belgelendirme Kararı formunu (GP 03 F05) hazırlar ve takiben müteşebbis sertifikasını (GP 03 F06) basar.

Sonuçlara dayalı olarak Sertifikeler, Belgelendirme Kararı formunu (GP03 F05) hazırlar ve takiben müteşebbis sertifikasını (GP 03 F06) basar. Müteşebbise gönderir

Sertifika aşağıdaki gibi kodlanır:

BTS-Müteşebbis No-sertifika no.Yıl Örnek: BTS-1111-01.2018

LETIS BIOTEAM'in bir hatası ya da herhangi bir diğer sebep nedeniyle yeni bir sertifika ya da doküman yayınlanması gerektiği durumda, bu durum mutlaka dokümante edilmelidir.

Belirli ürünlerin sertifikasyon statüsü ile ilgili başka belgelendirme kuruluşu ya da yetkili otoriteler tarafından talep edilen bilgiler en geç 2 iş günü içerisinde cevaplandırılmalıdır.

Sertifika aşağıdaki tarihleri içerir:

Yayın tarihi: sertifikanın basıldığı tarih
Geçerlilik tarihi: sertifikasyon kararından sonra 12 ay
Sertifikasyon tarihi: sertifikasyon kararının tarihi

Sertifikalar Sertifikeler tarafından imzalanır.

5.3.1 Belgelendirme şartları

Bir ürünün sertifikasyonuna ancak aşağıdaki koşullar sağlanıyorsa izin verilir:

- Ürün ve işleme ünitesi için başvuru yapılmış ve kabul edilmiş olmalıdır.
- Ürün belgelendirilebilecek statüye ulaşmış olmalıdır.
- Uygunsuzluklarda Yaptırım Kataloğunun gereklerini yerine getirilmiş olmalıdır. Tüm üreticiler yılda bir kez kontrol edilmiş olmalıdır.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE YÖNETİCİSİ (FATMA BAYRAM)	MÜDÜRLER KURULU BAŞKANI (H.MEHMET DOĞAN)

- İşleme üniteleri için ürünün işleme aşaması fiziksel olarak kontrol edilmiş olmalıdır. Bu üretimde prensip olarak organik final ürünün içeriğinde bulunan maddeler de denetlenmiş olmalıdır.
- Tarımsal üretim üniteleri için ürünün üretimi ürünün yetiştirme sezonu boyunca fiziksel olarak denetlenmiş olmalıdır.
- İlk sertifikasyon için üretim metodundaki tüm aşamalar denetlenmiş olmalıdır.

5.3.2 Geçiş Süreci Şartları

Organik tarımda geçiş süreci ile ilgili kurallar aşağıda belirtilmiştir.

- Organik tarım faaliyeti yapılan alanlar, bitkisel üretimde organik tarıma başlanmasından 12 ay sonra elde edilen ürünler geçiş süreci ürünü olarak değerlendirilir. Geçiş süreci ürünü, "Organik tarım geçiş süreci ürünüdür" etiketiyle pazarlanır. Organik tarım geçiş süreci kapsamında Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'teki tüm kurallar uygulanır.
- Kısmen organik tarım yapılan ya da organik tarıma geçiş sürecinde bulunan üretim biriminde, üretici organik olarak üretilen ürünler ile geçiş süreci ürünleri birbirinden ayırt edilebilecek şekilde tutar ve bu ayrımı gösterecek kayıtlara sahip olur.

• Bitkisel Üretimde Geçiş Süreci

Organik olarak değerlendirilecek bitkisel ürünler için, tek yıllık bitkilerde ekim tarihinden itibaren en az 2 yıl, mera ve yem bitkilerinde yem olarak kullanılmasından önce en az 2 yıl, çok yıllık bitkilerde ise ilk organik ürün hasadından önce 3 yıllık geçiş sürecinin uygulanması gerekir. Geçiş sürecinde bitkisel üretim için ilgili üretim alanında Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik ile yasaklanmış girdinin kullanıldığı en son tarih temel alınır.

5.4 Kontrol ve Belgelendirme Raporu

➤ Kontrol raporları aşağıdakileri içerir:

1. Kontrol ve belgelendirme raporu numarası (Müteşebbis numarası (4 hane) + yıl + kontrol numarası + kontrolör kodu (ismin baş harfi + soyadın baş harfi) Örnek: 1111 – 2018 – 01 – MD)
2. Rapor tarihi
3. Müteşebbis adı
4. Müteşebbis numarası
5. Müteşebbis iletişim bilgileri
6. Yetkili kişi
7. Kontrol edilen bitkisel ünite kodları
8. Kontrol edilen işletme ünite kodları
9. Kontrol tarihleri

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE YÖNETİCİSİ (FATMA BAYRAM)	MÜDÜRLER KURULU BAŞKANI (H.MEHMET DOĞAN)

10. Kontrolör adı
11. Kontrole katılan kişiler
12. Kontrolün amacı
13. Kontrol Detayları
14. Proje hakkında genel bilgi
15. Tarımsal üniteler
16. Ürünler
17. Verim
18. Depolama
19. Numune
20. Uygunluklar
21. Değerlendirme ve sonuç
22. Ekler

➤ Organik Sistem Planları aşağıdakileri içerir:

1. Projenin tanımı. Örneğin ülkenin hangi bölümünde yer aldığı, projenin ne tür bir bölgede olduğu (şehir, kırsal, dağlık, vb.), kaç adet ünitenin olduğu, projenin yaşı, projenin güçlü ve zayıf noktalarının ne olduğu, üretimin akış şeması, eğer uygulanabilirse geçiş sürecinin kısaltılması için nedenler, vb.
2. Eğer proje bir kaç ürünü veya bütün ürünleri dış kaynaklı olarak temin ediyorsa (başka bir projeden satın alıyorsa) dış kaynaklı ürünlerin listesi ve nereden satın alındığı;
3. Bütün sertifikalı ürünlerin listesi veya
4. Bir başka belgelendirme kuruluşundan proje geldiğinde diğer belgelendirme kuruluşu tarafından onaylanmış üretici/ünite statüleri;
5. Sertifikasyondaki değişiklikler ve/veya eklentiler: projeye eklenen ve/veya sertifikada bulunan fakat değişiklik yapılmış üniteler/ürünler.
6. Geçiş sürecinin kısaltılması durumunda, bunun nedeni gibi...

5.5 Müteşebbis sertifikası

Müteşebbis sertifikaları tüm sertifikalı ürünler ve ilgili ünitelerin (süreçler, üreticiler) belirtildiği sertifikalardır.

Müteşebbis sertifikaları aşağıdaki durumlarda hazırlanır:

- Bir müşterinin ilk sertifikası olarak
- Mevcut sertifikanın tarihinin dolması üzerine
- Projedeki değişiklikler üzerine

Tüm bu durumlarda sertifikayı onaylamak için gereklilikler:

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE YÖNETİCİSİ (FATMA BAYRAM)	MÜDÜRLER KURULU BAŞKANI (H.MEHMET DOĞAN)

	ORGANİK BELGELENDİRME TALİMATI	Dok. No/Rev. No	TT 04/6
		İlk Yayın Tarihi Tarih	21.12.2015
		Revizyon Tarihi	20.01.2022
		Sayfa No	6/8

- Yılda en az 1 kez kontrolün yapılmış olması
- Tüm kontrol evraklarının eksiksiz bir şekilde sertifikere ulaştırılması
- Açık kalan bir uygunsuzluğun olmaması

Müteşebbis sertifikaları özel bir kağıt üzerine basılır.

Müteşebbis sertifikalarındaki opsiyonlu ürün kategorileri aşağıdaki gibidir:

- organik tarım geçiş süreci ürünü
- organik ürün

(Ürün sertifikaları TT07 Organik Ürün Sertifikası Düzenleme Talimatı'na göre hazırlanır.)

Girdi

- gübreler ve toprak iyileştirme materyalleri
- ürün koruma materyalleri

Ürüne ilaveten, işleme ünitesi ve/veya tarımsal ünite sertifikasının ekinde gösterilir.

5.6 İzleme

Herhangi bir uygunsuzluk raporlanması durumunda müşteri tarafından alınması beklenen düzeltici faaliyetler ve sonuçları izlenir.

Açık kalan bir uygunsuzluk olduğunda belgenin yayınlanması yönünde bir karar alınmaz ve ilgili üniteler/ürünler için sertifika düzenlenemez. Müteşebbis son kapatma tarihinden önce uygunsuzluğun düzeltildiğini kanıtlamak zorundadır. Zamanında kapatılmayan uygunsuzluklar için belgenin askıya alınması ve daha sonra iptal edilmesi yaptırımları uygulanır. İtiraz halinde konu ile ilgili bilgi ve belgeler en geç 21 gün içinde Bakanlığa iletilir. Bakanlık gerekli incelemeleri yaptıktan sonra nihai kararını verir ve sonucu taraflara bildirir.

Uygunsuzlukların kapatılması sahada ve yerinde ek kontrol veya LETIS BIOTEAM ofisine gönderilen doküman-kayıtların kontrolü şeklinde yapılabilir. Her iki durumda da Kontrolör öncelikle uygunsuzluğa ilişkin düzeltici faaliyetleri değerlendirmek zorundadır. Son kararı Sertifikar verir. Uygunsuzluk kapatma sonuçları GP03 F04/TT05 F08 ve GP03 F05 formlarına işlenir.

Eğer herhangi bir uygunsuzluk açık kaldı ise, mevcut sertifikanın geçerlilik tarihi dolmuş olsa bile, sertifikanın düzenlenmesine ve pozitif bir sertifikasyon kararına izin verilmez.

Bazı durumlar doğrudan takip gerektirmez. Yasaklı maddenin uygulanması, arazi geçiş sürecine alınır ve ürün organik olarak satılamaz. Termin süresi hemendir. İzlemeye gerek yoktur ve uygunsuzluk

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE YÖNETİCİSİ (FATMA BAYRAM)	MÜDÜRLER KURULU BAŞKANI (H.MEHMET DOĞAN)

	ORGANİK BELGELENDİRME TALİMATI	Dok. No/Rev. No	TT 04/6
		İlk Yayın Tarihi Tarih	21.12.2015
		Revizyon Tarihi	20.01.2022
		Sayfa No	7/8

tespit edildiği anda çözüm kontrol raporunda belirtilir. Uygulama sonucu bir sonraki kontrolde kontrol edilir.

Yeniden değerlendirme sonrası tüm uygunsuzluklar termin tarihinden önce kapatılabiliyor ise, Sertifikar müşteriyi bilgilendirir. Bu bilgilendirme, tüm kapatılmış uygunsuzlukları belirten sertifikasyon raporunun gönderilmesi ile yapılabilir.

Eğer uygunsuzluk doküman- kayıt kontrolü ile çözüldüyse, bir sonraki kontrolden önce Sertifikar çözümü fiziksel olarak yerinde kontrol etmek için Kontrolör'e hatırlatma yapmalıdır.

Zamanında kapatılmayan uygunsuzluklardan dolayı belgenin askıya alınması veya iptal edilmesi durumunda TT 04 F01 Askıya Alma Bildirimi ve TT 04 F02 Belge İptali Bildirimi ile müşteri bilgilendirilir. Bu formlarla müşteri itiraz hakkı için de bilgilendirilmiş olur.

5.7 Ürün/Ünitenin veya sertifikanın geri çekilmesi ve askıya alınması

5.7.1 Askıya Alınması

Bir uygunsuzluğun zamanında düzeltilmemesi durumunda etkilenen ürün ve/veya ünite askıya alınır.

Üründe kalıntı bulunması durumunda askıya almak için daha fazla nedenler araştırılabilir.

Askıya alma sırasında, ilgili ürün organik ürün referansı ile satılamaz (sonuç olarak hiçbir işlem sertifikası verilemez) ve askıya alma ile ilgili ürünlerde hiçbir belgelendirme işareti kullanımı mümkün değildir.

LETIS BIOTEAM onaylanmamış ürüne ilişkin olarak ürünün geri toplatılmasını ve etiketin düzeltilmesini de içeren, düzeltici faaliyet isteyebilir.

Askıya alma periyodu durum bazında belirlenir. Müteşebbisin sertifikalı statüsünü eski haline getirmek istemesi durumunda, askıya alma periyodu sırasında uygunsuzluğu düzeltmek zorundadır. Askıya alma işlemi müteşebbise yazılı olarak bildirilir.

Organik sertifikasyonun askıya alınma durumu, gerekli olan düzeltici önlemler uygulanıp doğruluğu sağlanıncaya kadar yürürlükte kalır.

5.7.2 Belgenin iptali ve geri çekme

Müteşebbisin verilen zaman süresi içinde askıya alma nedenleri üzerinde yeterli çalışma yapmaması durumunda, sertifika geri çekilir (iptal).

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE YÖNETİCİSİ (FATMA BAYRAM)	MÜDÜRLER KURULU BAŞKANI (H.MEHMET DOĞAN)

	ORGANİK BELGELENDİRME TALİMATI	Dok. No/Rev. No	TT 04/6
		İlk Yayın Tarihi	21.12.2015
		Revizyon Tarihi	20.01.2022
		Sayfa No	8/8

Bir sertifika geri çekildikten sonra, olası bir sonraki kontrol sırasında tam bir kontrol yapılmalıdır. Yeni bir fiziksel kontrol sırasında standardın bütün konuları değerlendirilmelidir.

Müteşebbis, devam etmek istemediğini bir sonraki kontrolden önce belirtirse, onunla yapılan anlaşma durdurulur.

5.7.3 Bilgi değişimi

1. Müteşebbis ve onun fason işleyicileri farklı sertifikasyon kuruluşları tarafından kontrol edildiğinde, farklı sertifikasyon kuruluşları aralarında kendi kontrolleri altındaki faaliyetler üzerine bilgi değişimi yapabilir.

2. Müteşebbis ve/veya fason işleyici kontrol kuruluşunu değiştirirse, yeni kontrol kuruluşu ile ilgili belgeler derhal paylaşılır.

Eski kontrol kuruluşu yenisi ile, gerekli kontrol dosyasını ve raporunu paylaşır.

Yeni kontrol kuruluşu, eski kontrol kuruluşunun veya resmi devlet kurumunun raporda belirtmiş olduğu yaptırımlarının giderilmesini sağlamalıdır.

3. Eğer operatör kontrol sisteminden çıkmaya karar verirse bunu hemen kontrol kuruluşuna veya resmi otoriteye bildirir.

4. Bir kontrol kuruluşu veya resmi otoritenin organik kaliteyi etkileyecek uygunsuzluklar veya aykırılıklarda bulunduğu belirlenirse, bu durum kontrol ve sertifikasyonunu gerçekleştirmiş olan kuruma veya bakanlığa hemen bildirilir.

İlgili resmi otoriteden, yıllık olarak eğer varsa, yapılan diğer aykırılıkların da bildirilmesi talep edilebilir.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
KALİTE YÖNETİCİSİ (FATMA BAYRAM)	MÜDÜRLER KURULU BAŞKANI (H.MEHMET DOĞAN)